

VN/13657/2021

Suojeluasiantuntija Liisa Toopakka

Suomen luonnonsuojeluliitto ry

Valtiovarainministeriö/Essi Taavitsainen

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi polttoturpeen verotusta koskeviksi muutoksiksi

Kiitos mahdollisuudesta lausua valmisteilla olevista polttoturpeen verotuksen muutoksista.

Turpeen käytön puolittaminen vuoteen 2030 mennessä ei ole riittävä tavoite

Suomen luonnonsuojeluliitto pitää hallituksen tavoitetta vähintään puolittaa turpeen energiakäyttö vuoteen 2030 mennessä riittämättömänä. Turpeen käytöstä on luovuttava mahdollisimman pian korkeiden päästöjen vuoksi. Tuoreen IPCC:n raportin mukaan 1,5 asteen polulla pysyminen edellyttää nopeita ja suuria päästövähennyksiä. Nopea turpeesta luopuminen on linjassa Pariisin sopimuksen tavoitteiden kanssa.

Turpeen lattiahintamekanismi jäänee tarpeettomaksi päästökaupan korkean hinnan vuoksi

Päästökaupan hinnan odotetaan nousevan entisestään kiristyvien EU:n ilmastotavoitteiden myötä, joten todennäköisesti lattiahintamekanismi jää tarpeettomaksi. Jos lattiahintamekanismi asetetaan, se voisi olla korkeampikin kun suunniteltu 18,88 euroa megawattitunnilta.

Luonnoksen taustamateriaalissa mainitaan, että ”*Ehdotettu turpeen lattiahintamekanismi varmistaisi turpeen energiakäytön vähenemisen ja kannustaisi sen korvaamiseen muilla polttoaineilla, useimmiten puulla, ja lämmöntuotantomuodoilla. Lisäksi se kannustaisi energiatehokkuuteen ja sähköistymiseen.*” Tavoitteeksi tulisi ottaa turpeen korvaaminen polttoon perustumattomilla vaihtoehdoilla, ei puulla.

Turpeen verotuksen keventäminen on toimi väärään suuntaan

Turpeen verottoman käytön alarajaa on tarkoitus nostaa 5000 MWh 1000 MWh siten, että verottoman käytön raja koskee jatkossa kaikkia laitoksia. Tavoitteeksi mainitaan turvealan yrittäjien ja työntekijöiden tukeminen ja oikeudenmukaisen ja hallitun siirtymän takaaminen. Toimenpiteen suuruusluokan arvioidaan vastaavan turpeen verotuksen laskemista eurolla/MWh.

Energiaverotusta tarkastellut työryhmä on esittänyt raportissaan¹, että turpeen verohyödyistä tulisi luopua asteittain, joten nyt tehtävä muutos vie meitä vastakkaiseen suuntaan. Luonnonsuojeluliiton mielestä turpeen veroedusta tulisi luopua, emmekä pidä verotuksen keventämistä ilmastokriisin tässä vaiheessa järkevänä.

Vaikka tavoitteena on turvealan yrittäjien ja työntekijöiden tukeminen sekä oikeudenmukaisen ja hallitun siirtymän takaaminen, nyt käsiteltävät lakimuutokset kohdistuvat turvetta käyttäviin yrityksiin, eikä niiden vaikutuksia turvealan yrittäjille tai työntekijöille ole selvitetty.

Siirtymää irti turpeesta voitaisiin tukea myös ilman, että turpeen käyttöä entisestään pitkitetään kansallisin tukitoimin. Turvealan yrittäjien ja työntekijöiden hankala tilanne johtuu osaltaan ennakoinnin puutteesta. Vielä tässäkin vaiheessa tilannetta voitaisiin selkeyttää asettamalla aikataulu turpeesta luopumiseksi. Siirtymän oikeudenmukaisuutta voidaan varmistaa esimerkiksi kohdistamalla tukitoimia turvealan työntekijöiden ja yrittäjien uudelleentyöllistymiseksi sekä tukemalla investointeja polttoon perustumattomiin energiamuotoihin.

Turpeesta luovuttaessa on tärkeää varmistaa että puun polttaminen ei lisäännä

Tällä hetkellä puun polttaminen on laskennallisesti hiilineutraalia esimerkiksi päästökauppa- ja metsäenergiasektorilla, mutta todellisuudessa metsäenergia ei ole hiilineutraalia. Puun polton lisääminen ei ole kestävää ilmaston tai monimuotoisuuden kannalta. Turpeesta luovuttaessa on tärkeää varmistaa, että se ei korvautu yksinomaan metsäbiomaasoilla. Jotta polttoon perustumattomat vaihtoehdot tulisivat polttamista kannattavimmiksi, voitaisiin tukea polttoon perustumattomia vaihtoehtoja ja verottaa puun polttamista.

Lisätietoja: suojeluasiantuntija Liisa Toopakka, puh. 040 504 29 89, liisa.toopakka@sll.fi

¹ <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162425>